Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

27 ИЮНЬ 1970 й. 5-йил чиқиши. ШАНБА № 150 (1218). БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

✱ Эртага — совет ёшлари куни

ОППОҚ ТОНГ ҚЎШИҒИ

Кеча оқшом чироқлари порлаганда серқуёш диёримиз пойтахти — Тошкент ажиб манзара кашф этди. Пойтахт ўрта мактаб битирувчилари учун 26 июнь оқшоми 27 июнь тонги билан уланиб кетди. Бу шодиёнада уч юзга яқин ўрта мактабнинг ўн мингдан ортиқ битирувчиси қатнашди.

Дастлаб барча мактабларда устозларнинг ўқувчилар билан хайрлашув йиғилиши бўлиб ўтди. Гул-гул очилган қизлар, энди мўйлови сабза урган йигитлар жонажон мактаб, азиз ва қадрдон ўқитувчилари билан хайрлашдилар...

СОАТ ЎН ИККИ. Ўқувчилар В. И. Ленин номидаги майдон томон йўл олишди. Ленин номидаги район битирувчилари туркистонлик 14 ҳарбий комиссар ёдгорлиги олдида бир зум сукут сақлашди. Дарҳақиқат, бахтимиз ва келажагимиз учун жонини фидо қилганларни эсламай бўладими?

Оқ ҳарир кўйлаклар ҳилпирайди. Болалар Биродарлик қабристонига келишди. Яна сукунат.

Алвидо, оташнафас шоир Ҳамид Олимжон! Сени ҳаётинг, ижодинг бизга ўрнак бўлиб қолади! Ўқувчилар таъзимни бажо келтириб, Қизил майдон сари йўл оладилар.

СОАТ УЧ. Бирдан В. И. Ленин номидаги майдонда фанфаралар янграйди. Пойтахтнинг турли томонларидан ўқувчилар оқиб келади. Ўн икки чавандоз сигнал бериб, ҳаммани оёққа турғизди.

Ленин ҳақида қўшиқ тантанали суратда куйланади. Карнай-сурнай наволари тун қўйнида узоқ-узоқлардан эшитиларди. Майдонда ўйин-кулги бошланди. Бу ерда Туркистон ҳарбий округи оркестри, шаҳар халқ филармонияси, Охунбобоев номидаги маданият уйи ходимлари ва бошқа санъаткорлар чиқишини кўриш мумкин эди.

СОАТ ТЎРТ ЯРИМ. Алишер Навоий, Муқимий, Пушкин, Лермонтов ва Ҳамзаларнинг рамзий қиёфаси ёшлар ўртасида пайдо бўлди. Улар болалар билан суҳбатлашар, уларга оқ йўл тилашарди.

СОАТ БЕШ. Диққат, диққат! Киногруппа ишга тушди, деган сўз жаранглайди. Барча битирувчилар эсдалик учун кинога тушар, яйрашарди...

Уфқ оқаряпти. Тошкентнинг оппоқ тонги отиб келяпти. Ҳар бир бола меҳр билан тонгни қаршиларди. У оппоқ ва нурли тонг эди.

Бу тонг ёшларни нурли уфқларга чорларди.

К. НОРМАТОВ.

АЗАМАТЛАР ЗАФАРИ

Бахтли, фаровон ва тинч даврда яшаяпмиз. Она-Ватанимизни яшнатишда Совет ёшлари кекса авлод йўлидан бориб, меҳнатда, ўқишда ва халқпарварликда намуна кўрсатмоқдалар. Совет ёшлари ҳамма ишга қодир: улар чўлларни боғ-бўстонга айлантиришда, шаҳарлар бунёд этишда, дарёларни жиловлашда, ҳосил йиғимларида, қўйингчи, халқ учун, Она-Ватан учун фойда келтиришда фидокорлик кўрсатишмоқдалар.

Эртага совет ёшлари ўз байрамларини нишонлашади. Шу муносабат билан мухбиримиз Тошкент шаҳар комсомол комитетида бўлди. Бу ерда ажойиб янгиликни ҳикоя қилиб беришди.

Пойтахтнинг турли қурилиш майдонларида ўн мингга яқин йигит-қиз садоқат билан ишламоқда. Улар ўзларининг навбатдаги слётига тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу слёт келгуси ҳафтанинг бошларида тўқимачилар маданият саройида ўтказилади. Бунга азамат ёшлар қурилиш ишларини янада жадаллаштириш, барча ишларнинг сифатли бажарилиши, қурилиш материалларини тежаб-тергаб сарфлашни маслаҳатлашиб оладилар.

Бундан ташқари шаҳарнинг бинокор ёшлари қардош Доғистон ўлкасида рўй берган зилзила оқибатларини тугатишда қатнашиш истакларини изҳор қилмоқдалар. Ёшларнинг қалб ҳарорати билан ёзган мактублари комсомол комитетига узлуксиз келиб турибди. Пардозлаш трестининг сувоқчиси В. Брюхова, сантехник Ф. Рамазонов, трактор-йиғув заводининг ишчиси А. Аҳмедов каби юзлаб ёшлар Доғистонга бориш истагини билдирдилар.

СЛЁТДА ҚАТНАШАДИЛАР

ВЛКСМ Марказий Комитети ва В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионер ташкилоти ташаббуси билан ўтказиладиган пионерларнинг Бутуниттифоқ VI слёти Ленинград шаҳрида бўлади. Унга актив пионерлар таклиф қилинган.

Слётда серқуёш диёримиздан қирқта пионер қатнашади. Улар республикада ўтказилган VIII слёт ғолибларидир. Слёт қатнашчилари орасида ёш ҳамшаҳарларимиз ҳам бор. 192-мактабдан О. Нарзуллаева, 151-мактабдан С. Нишонбоева, 142-мактабдан Г. Ҳасанова ва бошқалар слётда ўз мактабларидаги пионер ишлари ҳақида гапириб берадилар.

Шунингдек, слётда қатнашиш учун Ўзбекистон пионерлари бадиий ҳаваскорлик группаси ҳам жўнаб кетди.

Слёт 30 июнда ўз ишини бошлаб, 4 июлгача давом этади.

✱ Тошкент—жаҳонга

ДЎСТЛАР БУЮРТМАСИ

БУГУН

Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи яқинда Болгария мамлакатига «Р—192—3» маркали арқоқ машина, шиша толаси ишлаб чиқаришга мосланган машиналардан тўрттасини ва «РПС—83—1» маркали тўқиш машинасидан иккитасини жўнатганди.

Дўст мамлакатга юбориш учун яна тўртта ана шундай машина тайёрлаб қўйилди. Бу мамлакатга жами ўн тўртта ана шундай машина, ўнлаб минг сўмлик эҳтиёт қисмлар юборилади.

«ПК—100» маркали йигириш-эшиш машиналаридан йигирматаси ўтган йили шу мамлакатнинг Варна шаҳрига юборилган эди. Бу машиналар мутахассисларга ёқиб қолди. «Восток» машинаси жаҳонда энг яхши йигириш-эшиш машинаси деб танилди. Ўтган йили Пловдив шаҳрида бўлиб ўтган халқаро кўргазмада олтин медаль олганлиги ҳам бежиз эмас.

Иккинчи кварталда дўст мамлакатлар буюртмасини ўз вақтида адо этган машинасозлар учинчи квартал буюртмаларини ҳам бажаришга киришдилар. Учинчи кварталда Сурия, Покистон, Польша, Нигерия ва бошқа мамлакатларнинг буюртмаси бажо келтирилади.

✱ БЕШ ЙИЛЛИК МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ҚЎШИМЧА ҚУВВАТЛАР

Ярим йиллик план 109,1 процент бажарилди. Яъни, планга қўшимча 27 минг гекакалорий иссиқлик қуввати ишлаб чиқарилди.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли район қозонхоналари корхонасининг йўллаган ғалаба рапортида ана шу сўзлар қайд қилиб ўтилган. Район қозонхоналари корхонаси коллективининг эришган меҳнат зафарлари корхона фондига саккиз ярим минг сўм иқтисодий фойда келтирди.

Корхонанинг меҳнатсевар коллективи юбилей йилининг қолган олти ойлик планини ҳам муддатидан илгари ортиғи билан адо этиш учун астойдил курашмоқда.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ

Шаҳримизда аҳолининг уй-жойга бўлган эҳтиёжини қондириш ишига 153-трестнинг 1-қурилиш бошқармаси коллективи ҳам катта ҳисса қўшмоқда. Йил бошидан буён Чилонзорнинг В-14, Д-20 кварталларида 35 минг квадрат метр уй-жой қурилди.

Коллектив ярим йиллик планни барвақт бажариб, олти ой мобайнида пландагига нисбатан икки миллион сўмлик ортиқ бош пудрат ишлари бажарди. Планга қўшимча 124 минг сўм фойда олинди. Беш йилликни 1970 йил 7 ноябргача бажариш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилган бошқарма ишчи ва хизматчилари жадал суръатлар билан иш олиб бормоқдалар.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Аҳлоқ тузатиш-меҳнат кодексини тасдиқлади. Кодекс 1970 йил 1 ноябрдан бошлаб амалга киритилади.

✦ Совет — Покистон қўшма ахбороти эълон қилинган.

«Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбатлар ва музокаралар чоғида, — дейилади ахборотда,— Совет — Покистон муносабатларининг аҳволи ва бу муносабатларни ривожлантириш истиқболлари тўғрисида ҳар томонлама фикрлашиб олинди. Ҳозирги халқаро аҳволнинг ҳар иккала томонни қизиқтираётган баъзи актуал масалалари ҳам муҳокама қилинди».

✦ Меҳнаткашлар и коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги катта хизматлари учун ва ташкил топган кунига юз йил тўлиши муносабати билан А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат кутубхонаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Бу группа кутубхона ходимларига кўп йиллик самарали ишлари учун «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилди.

СУРАТДА: Электромеханика-алоқа институтининг бир группа студентлари. Улар Совет ёшлари кунини ўқишда катта муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб олдилар. Ёзги имтиҳон сессиясида барча фанлардан «яхши» ва «аъло» баҳо олдилар.

М. Нуриддинов ва Н. Шоинағомов фотоси.

Қишлоқ — шаҳарга

КУНИГА ЕТМИШ ТОННАДАН

Орджоникидзе райони колхоз ва совхозлари зиммасига шаҳар меҳнаткашларини сабзавот, картошка, мева ва бошқа нозу-неъматлар билан таъминлашдек масъулияти вазифа топширилган. Район меҳнаткашлари бу вазифани шараф билан уддаламоқдалар.

Шу кунларда шаҳарга савзовот маҳсулотлари жўнатиш қизғин тус олмоқда. Бу борада «Маданият» колхози пешқадамлик қилмоқда. Хўжалик сабзавоткорлари бу йил шаҳар меҳнаткашларига етти минг тоннадан ортиқ сабзавот маҳсулотларини етказиб беришни ўз зиммаларига олганлар. Ҳозиргача ана шу маҳсулотнинг бир минг тоннаси шаҳарликларга етказилди.

Айни шу кунларда колхоз сабзавоткорлари ҳар куни шаҳарга ўрта ҳисобда етмиш тоннадан сабзавот жўнатмоқдалар. Шаҳарликлар инъом этилаётган маҳсулотларнинг юқори сифатли бўлишига эришмоқдалар.

ТЎРТ МАРТА АРЗОН

Кийим тиктирганда кўпчилик матосига монанд, кўнгилдаги тугмачани топа олмай сарсон бўлади. «Қизил тонг» фирмаси рационализаторлари металл тугмачалар устидан кийим тикилаётган матонинг ўзини қоплаб, фойдаланишни таклиф қилишди.

Тунука тугмачаларни ишлаб чиқаришда қўлланиш учун махсус ускуналар ўрнатилди. Шулар ёрдамида фирмада чиқитлардан тугмачалар тайёрлаш кенг йўлга қўйилди.

ШАҲРИМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯНГИ КИТОБ ДЎКОНИ

Шаҳримиз чиройи кундан-кунга очилиб боряпти. Янги-янги турар-жой бинолари, дўконлар, маиший хизмат кўрсатиш уйлари қурилиб, ишга тушириляпти. Куни-кеча Марказий универмагнинг орқасидаги тўққиз қаватли бинонинг биринчи қаватида янги китоб дўкони ишга тушди. «Академкнига» дўконининг тантанали очилиш маросимида таниқли олимлар,— академик, Ленин мукофоти лауреати Ё. Х. Тўрақулов ва академик М. З. Ҳомидхонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети олий ўқув юртлари бўлими мудири А. М. Афанасьев, Ўзбекистон «Фан» нашриёти бош редактори З. А. Мильман, Ўзбекистон китоб савдоси бош бошқармасининг бошлиғи Б. Ғуломов ва бошқалар иштирок этишди.

Янги китоб дўкони очилиши ҳақида СССР Фанлар Академияси «Фан» нашриётининг Ўрта Осиё «Академкнига» идораси директори Ғафур Ғаниевич Ғаниев мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди.

— Улкан илмий ва тарбиявий қимматга эга бўлган янги «Академкнига» китоб дўконининг очилиши партия ва ҳукуматимизнинг илм-фан равнақига кўрсатаётган беқиёс ғамхўрлиги нишонасидир.

Уч савдо ўрнига эга бўлган янги дўконда илмнинг турли соҳаларига оид зарур китобларни топиш мумкин. Ҳозирнинг ўзидаёқ бу ерга қирқ минг сўмликдан ортиқ китоб қўйилди. Булар СССР Фанлар Академияси «Фан» нашриёти ва қардош республикалар илм-фан нашриётлари томонидан чоп этилган физика, химия, биология, математика, техника, адабиётшунослик, тилшунослик, шарқшунослик каби соҳалардаги илмий-оммабоп китоблардир.

Бу китоблар талабларга кўра почта орқали чет элларга ва бошқа республикаларга ҳам жўнатилади. Дўкондаги китоблар орасида республикамизнинг кўзга кўринган олимлари ёзган асарлар ҳам мавжуд. Бундан ташқари, дўкон махсус шартномалар асосида илмий-тадқиқот институтлари, қардош республикалар Фанлар Академияларига зарурий адабиётларни етказиб беради.

Хуллас, янги китоб дўкони шаҳримиз, қолаверса, бутун республикадаги китоб шайдоларининг севимли даргоҳига айланади.

СУРАТДА: магазинда савдо пайти.

М. Нуриддинов фотоси.

Севинч даргоҳи

Шириндан-шакар жажжи эркатойни севиб ардоқлаш, унинг дилга яқин ажойиб қилиқларини кузатиш кимга ҳузур бағишламайди дейсиз! Бола оила қувончи, ота-она таянчи. Фарзанд кўришни орзу қилмаган оила бўлмаса керак. Не-не умид, не-не ниятлар билан ўша кун орзиқиб кутилади. Чақалоқ туғилади. Янги меҳмон оила аъзоларинигина эмас, ҳаммани қувонтиради.

Илгарилари аёлларнинг кўзи ёриши бир муаммо бўлиб, шароит ниҳоятда ачинарли, гигиена шартларига заррача тўғри келмас эди. Ҳозирги кунда ҳомиладорлар ҳар томонлама ардоқланади. Озода ва ёруғ хоналар, оппоқ чойшаблар, малакали врачлар, меҳрибон ҳамширалар — ҳамма-ҳаммалари улар хизматида.

Шаҳримизда оилага қувонч бахш этадиган бундай даргоҳлар — туғруқхоналар сони борган сари кўпаяпти. Аввал шаҳарда тўққизта туғруқхона мавжуд бўлса, энди ўнинчи туғруқхона ҳадемай меҳнаткашларга қувонч бахш этади. Яқинда Болгар Огороди кўчасида бир юз йигирма ўринли замонавий талабларга тўла жавоб берадиган туғруқхона фойдаланишга топширилди.

✱ БЕШ КУНЛИК ВА ДАМ ОЛИШ

ЯХШИ ДАМ — ЗАФАРГА ҲАМДАМ

ХУШҲАВО ТОҒ БАҒРИДА

— Трест механизаторлари, инженер-техник ходимлари қандай дам олишяпти?

Бу саволга қурилиш механизацияси трести партия комитетининг секретари Алексей Кузьмин Поздняков шундай жавоб берди:

— Механизаторларимиз яхши ишлаш билан бирга мириқиб дам олишни ҳам билишади. Отпуск олган кишилар Иссиққўл соҳилидаги дам олиш уйимизга боради, балиқчилар дарё ва кўллар томон йўл олишади.

Ўтган дам олиш куни бир қанча ишчи-хизматчилар Сирдарёда ва Чордара сув омборида бўлишди. Тошкент денгизига, «Роҳат» кўлига боришди. Шаҳарда қолганлари эса Ленин комсомоли номидаги истироҳат боғида қайиқларда сайр этишди. Биринчи, еттинчи, ўнинчи механизация бошқармаларининг механизаторлари икки кунлик йўлланма билан «Обираҳмат» ва «Сўқоқ» дам олиш уйларида бўлишди.

Туризм мавсуми

Касаба союзлар йўли билан 7 миллион 800 минг киши курорт ва санаторийларда даволанади.

Бундан ташқари 10 миллион киши туристик сафарларда қатнашишга таклиф қилинган. Бу саёҳатларнинг маршрутлари Совет Иттифоқининг кўпгина тарихий шаҳарлари ва сўлим жойларини қамраб олган.

Экскурсиялар ҳам қизиқарли ва мароқли бўлади. Уларда 33 миллион киши қатнашади.

«ШОДЛИК» БУНЁД ЭТИЛЯПТИ

БУГУН

электротехника заводи ёшлари Чимёндаги «Ўн икки тикан» районига йўл олишди. Бу хушманзара жойда корхона комсомол-ёшлари кучи билан «Шодлик» пионер лагери бунёд этилади. Пионер лагерида чиройли павильонлар қад кўтаради, хиёбонлар ташкил қилинади.

Келгуси ойдан бошлаб, «Шодлик» корхона ишчи ва хизматчиларининг фарзандларини ўз бағрига олади. Пионер лагерида икки сменада юздан ортиқ бола гаштли дам олишади.

ШОФЕРЛАР ОРОМИ

БУГУН

Ҳафтанинг беш кунида ғайрат билан ишлаб, икки кун мириқиб, кўнгилдагидай дам олишга не етсин! Шу муносабат билан редакция шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими қошидаги автобаза директори Т. Толибовга, шофёрларнинг дам олиши қандай уюштирилаётгани тўғрисида ахборот беришни илтимос қилди.

Автобазада ҳаммаси бўлиб 980 киши ишлайди. Ҳайдовчиларимиз, бир кун ишлаб, иккинчи куни ҳордиқ чиқарадилар. Масалан, фақат «Тез ёрдам»га юздан ортиқ енгил машина ажратилган. Маълумки, чақирувга борган шофёр вақт билан ҳисоблашмайди. Ўз сменасида бир сутка навбатчилик қилади.

Бошқа медицина муассасаларидаги машиналаримиз ҳам ана шундай режимда ишлашади. Бироқ, шундай бўлса ҳам, шанба ва якшанба кунлари манзарали жойларга бориб гаштли дам оламиз. Ўтган икки дам олиш кунини Бўстонлиқ районининг гўзал жойларида ўтказдик. Юзга яқин шофёримиз мириқиб қайтишди.

Икки машинада 80 яқин ҳайдовчи «Тошкент денгизи»га жўнаб кетишди. Улар икки кун мобайнида яхши ҳордиқ чиқаришиб, меҳнатга янги куч-қувват билан келишади. Ҳа, ёз жазирамасини шофёрларимиз салқин ва гаштли жойларда ўтказадилар.

Яхши дам — туман соғлиқ-ку, ахир. Шофёрларимиз бунга амал қилган ҳолда, аҳоли саломатлиги йўлида жон куйдириб ишлайдилар.

Шаҳримиздаги «Победа» боғи шанба-якшанба кунлари шаҳарликлар билан одатдагидан ташқари ана шундай гавжум бўлади.

ЖАҲОН ЎЙНАСИ

ТОШҚИНГА ҒОВ

ГАВАНА. Кубанинг шимолидаги Орьенте вилоятидаги Манати районида катта гидротехника комплекси қурилмоқда. У, бу ерда тез-тез бўлиб турадиган тошқинлардан 13 минг гектар шакарқамишзорни холи қилади. Қурилиш икки-уч йилда битказилади. Лекин ҳозирнинг ўзидаёқ битказилган сув йиғувчи ва сув ташловчи каналлар 5 минг гектар шакарқамишзорни тошқинлардан пухта ҳимоя қилади.

ВЕРТОЛЁТ ХАРИД ҚИЛИНМОҚДА

БОНН. Ғарбий Германиянинг мудофаа министри Шмидт Бундесвернинг қуруқликдаги кучлари ҳаракатчанлигини ошириш мақсадларида шошилинч равишда яна анча вертолёт харид қилиш тўғрисида қарорга келди. Бундесвер учун дастлаб 80 та ўртача транспорт вертолётлари буюрилади. Яна 53 вертолёт харид қилиш тўғрисидаги масала кейинроқ ҳал қилинади.

Ҳар бир машинанинг нархи 11,3 миллион марка, вертолётларнинг 40 процентн АҚШдан харид қилинади, қолганлари эса Американинг рицензияларига мувофиқ Германия Федератив Республикасининг ўзида қурилади.

(ТАСС).

САЙГОНДА УМУМИЙ ЗАБАСТОВКА

ПАРИЖ. Сайгонда Сайгон—Шолопзядинь райони ишчилари касаба союзлари федерациясининг даъвати билан умумий забастовка бошланди.

Франс пресс агентлигининг Сайгондаги мухбири хабар беришича забастовка натижасида сув ва электр энергияси бериш тамомила тўхтаб қолган, портдаги ишлар, район атрофидаги хўжалик фаолияти издан чиққан.

100 мингдан ортиқ меҳнаткашни бирлаштирувчи бу федерация қонунга хилоф суратда ишдан бўшатилган ишчиларни дарҳол қайтадан ишга олишни талаб этмоқда.

(ТАСС).

Нурафшон истиқбол тонги

Кўҳна ва ҳамиша навқирон шаҳри-азим Тошкент не-не тонгларни қаршиламаган дейсиз.. Оҳ, у тонглар! Кўчманчи, сердаҳшат, қорахитойлар дейсизми, баттол Чингиз дейсизми, тожи-тахт, мансаб ва шону-шавкат учун бир-бири билан кирпичоқ бўлган хону беклар дейсизми — ҳамма-ҳаммаси Тошкент осмонида эрта тонгдан оҳу-фарёд, алам ва ҳасрат, надомат ва ўкинч, ғарибу-бечоралик нидоларини таратган...

У тонг саҳарлар бир бурда нон топиш умидида ширин уйқусини тарк этиб, тоғу-тошларга чиқиб кетган ва ўтин-чўпни орқалаб келиб, уни чақага алмашлаб, фақир қора қозони учун чорак қадоқ гўштга интизор бўлган ўтинчи чолнинг бир лаҳзалик ороми, ажин юзидаги табассумга ўхшаш нидосини кўрган Тошкент кўкидаги сўник юлдуз!

Эзилган, хўрланган, камситилган, инсоний назокати ҳамиша таҳқир этилган «заифа» аяжонларимиз, «ожиза» — мунис опажонсингилларимизнинг ҳасрат-алам, фиғони-нола билан қони зардобга айланган юрак нолишлари, нидолари таралган Тошкент кўкига!

Тошкент оқшоми.. Тошкент тонги.. Миллион карра кўрди буни қўҳна Шош! Унинг азим қўрғонлари оша не-не карвонлар ўтдилар. Унинг тонг саҳарида қўнғироқларини жаранглатиб қанчадан-қанча туялар ўтдилар. Қўҳна Шошнинг довруғи оламни тутди! Олам интилди бу ажиб диёрга! Нега? Чунки унинг ажиб оқшоми, ажиб тонги бор! Ҳа. Тошкент оқшомида бугунги ҳаёт мазмунига якун ясалиб, тонгида янги ҳаёт режаси тугилади.

Тинчлик, дўстлик, бахтиёрлик, тўқчилик, маъмурлик, яхшилик, нози-неъмат шаҳри бу! Тошкент оқшоми.. Чароғон, кундуздай равшан, кафтдек текис кўчалар, хиёбонлар, боғи-роғлар!

Гўзал Тошкентнинг оқшоми! Кумуш оқшом! «Тошкент ўхшар лола ёпинган тоққа» — деган экан шоир. Ажойиб ўхшатиш, жонли, ўринли, ўхшатиш! Ҳа, Тошкент чиндан ҳам тоққа ўхшайди! Унинг икки маъноси бор. Баланд нуқтасига чиқиб боқсангиз, унинг дўнг қисмида ҳам, ўрида ҳам ҳаёт қайнайди. Беҳисоб завод-фабрикалар, тарихий ёдгорлик, жадал суръатлар билан қурилаётган муҳташам бинолар... кўзни қамаштиради. Энди «Лола ёпинган»лигига келсак, Тошкент чиндан ҳам, гул шаҳри, гулзорлар шаҳри. Унинг хиёбонлари оша, эрта саҳар палласида кезган ҳар бир кишининг қалби олам-олам шодликларга, гўзал ҳис-туйғуларга тўлади.

Тошкент тонги! Неларни кўрмади у. 26 апрель тонги! Бу тонг тошкентликлар сабр-матонати, ирода ва чидами, садоқат ва олий ҳимматлилигига катта кўрик бўлди. Ширин, қадрдон, она шаҳрини бирор асл тошкентлик тарк этмади. Бахтиёр дамларида қандай гўзал бўлиб ёришган бўлса, унинг кумуш тонги, 27, 28, 29... тонглари ҳам шундай бахтиёрлик, кўрк-латофат билан ёриша борди. Дўстлик, ҳамжиҳатлик, қон-қардошлик нидолари, ўйин-кулгилар янграй бошлади, баралла!

Тошкент оқшоми! Йўқ, Тошкентда чин маънодаги оқшом, кеч йўқ! Тошкентда ҳамиша тонг бор, кумуш тонг! Улуғ бобомиз ҳазрати Навоийнинг маъсум ҳайкаллари ёнидамиз. Ҳаммаёқ чароғон, ҳаммаёқ ёп-ёруғ! Бобомиз ёнларида туриб, тўғрига боқамиз: ана, ҳу узоқда тарихий ёдгорлик сифатида сақланган Шайх-ал-Тоҳурнинг қора кўланкаси! Яна ўтмиш, яна қора қисмат «лип» этиб ўтиб кетади кўз ўнгимиздан. Ёнимизга назар ташлаймиз: ёшлар, хандон чеҳралар.. Сутдай тиниқ — ёруғ Тошкент оқшомида нималар ҳақида баҳслашади улар. Ана у скамейкада ўтирган икки йигит эса китоб мутолаасига берилган. Улуғ боболари уларга илҳом, чидам, руҳий мадад бераётгандай...

Тошкент оқшоми: Навоий театри, қаршида ҳашаматли меҳмонхона. Гулзорлар, товусқанот фаввора, ёқимли ва серзавқ, оромбахш бу дамни худди шу тарзда тасвирлаш учун хассос шоир бўлиш керак.

Тошкент ноз-неъматларга кон ажойиб диёр:

Бу ўлкада қалбларнинг тоза
Ва поклари келиб учрашар,
Одам топган бахтни овоза
Қилиб гуллар, булбуллар яшар.

Ҳақ гапни айтган севимли шоиримиз Ҳамид Олимжон:

Бахт қайнайди соф булоқларда,
Дамларимиз ўтар беозор,
Шаҳарларда боғлар тоғларда,
Элни қучган мангу бир баҳор.

Ҳа, она юртимиз Тошкент баҳори — мангу, абадий!

Кеча кеч соат ўндан бошлаб шаҳри-азимимизнинг ҳамма ўрта умумий таълим бўстонларида шоди-хуррамлик, тантана авжига чиқди.

Суюкли фарзандларимиз — йигит-қизлар ўн йил таълим олган жонажон мактаблари, азиз ва меҳрибон ўқитувчилари билан шодиёна хайрлашув кечасига тўпландилар.

Бу йил Тошкентдаги уч юздан ортиқ мактабнинг ўнинчи синфларида таълим олган ўн бир мингдан ортиқ йигит-қизлар ҳаётга йўлланма олишяпти. Уларнинг ҳар бирининг қалбида олам-олам қувонч-шодиёна, эзгу-ният ва ҳис-туйғулар бор. Отахон шоиримиз Ғафур Ғулом айтганидек:

Ваъдага вафоли, ахлоқда мумтоз,
Дўстпарвар, ўз сўзли,
ёрига содиқ,
Оталар: ўғлим —деб тўшини керса,
Қизи бор онага,
куёвга лойиқ—

йигит-қизларимиз катта ҳаёт бўстонига дадил одим отишяпти.

Мана тўкин, дастурхон. Нози-неъматлардан тановул қилишиб, чақчақлашиб ўтиришган ота-оналарнинг қувончи, ички ҳиссиётини айтмайсизми! Омонсмон замонда, тўқ-фаровон ҳаёт қўйнида, тинчлик жаҳон бағрида, мустаҳкам қўрғон ичида, гўзал шаҳар бағрида яйраб-яшнаб улғаяётган ёшларимиз оқшомни тонгга улаб, ўтган ўн йиллик даврга якун ясаб, етуклик хиёбонига чиқдилар.

Беҳисоб машиналар шаҳар бўйлаб йўлга тушади. Шўх куй ва яллалар янграйди. Ёшлар гўзал ва улкан шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини, тарихий ва янги обидаларини кўздан кечирадилар.

Машиналар карвони Қизил майдонга —улуғ Ленин ҳайкали ёнига кела бошлайди. Ёшлар мингдан ортиқ гулдасталарни келтириб, доҳий ҳайкали остига қўйдилар. Буюк доҳиймизнинг ҳамиша барҳаёт сиймоси гуллараро салобат тўкиб турибди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Раъно Назаровна Бобожонова мингларча йигит-қизларни табриклаб, уларга қарата нутқ сўзлайди.

—Сизни келажак, нурли ҳаёт, бахт-саодат, билим ва ихтисос кутади, — дейди у.— Улуғ Ватанимиздаги ҳамма олий ўқув юртларининг эшиги Сизларга катта очиб қўйилган. Ҳунар-ихтисос даргоҳлари сизларга мунтазир! Мактаб сизларга мустаҳкам қанот берди. Марҳамат, янги ҳаёт бўстонига, азамат ўғиллар, назокатли қизларимиз!

Яна кўй-қўшиқ янграйди. Шодиёна. Тошкент осмонини яшнатган ҳисобсиз, ранго-ранг мушаклар...

Соат беш. Карнай-сурнай садолари билан гўзал Тошкент тонги ёришмоқда. Минг-минглаб ёшлар тонгни қаршилайди.

Ассалом, ёшлик тонги!

Порлоқ келажак, нурафшон истиқбол тонги!

Улуғ Ленин таваллудининг асрий тонги, Советлар Шарқининг машъал шаҳри — Тошкент тонги!

Убайдулла САЛОҲИДДИНОВ, Тўлқин РАСУЛОВ.

СУРАТДА: бахтиёр қизларимиз В. И. Ленин номли майдонда.

Ю. Бутусов фотоси.

Планетамиз янгиликлари

Қитъада биринчи

Чўл асрлар давомида жазирама қуёш нури остида ҳансираб ётди. Қум қопланиб ётган бу ерларнинг қиёфасини ўзгартириш мумкин эмасдай туюларди. Лекин вақти келиб бу ерда ҳам одамлар пайдо бўлиб қолишди. Мураккаб металл конструкциялар кўкка бўй чўзди.

Кунлар кетидан кунлар ўтди. Мураккаб металл конструкциялардан цехлар барпо бўлди. Катта печлар ишга туширилди. Африкада биринчи Хелуан коксохимия заводи шундай барпо қилинди. Бу корхона Совет иттифоқилик мутахассислар ёрдами билан лойиҳаланди ва қурилди.

Бизнинг коксохимиклар группамиз бошлиғи А. П. Папуткин Донбассдаги Ясиновский коксохимия заводида бош инженер бўлиб ишлаган, Г. Г. Зерний Днепродзержинскийдаги, Ю. П. Гальцев Москвадаги коксохимия заводида Ю. С. Душчин эса Челябинский металлургия заводида меҳнат қилган.

...Тушлик пайтидаги танаффусда эса совет мутахассисларига ўқишга тўғри келади. Инженерлар ва мастерлар таржимонлар олдига келишиб, араб тилини мутолаа қила бошлайдилар.

Мана шу ўқувчилардан бири эътиборимни тортди, у мунтазам араб сўзларини форс сўзлари билан солиштирарди. Бу Тимофей Гаврилович Ежелов. У Хелуанга Одессадан келган, бу ерда ускуналарни пайвандлаш бўйича механик бўлиб ишлаяпти.

Бир қарашда кишининг янги тилни ўрганишида ҳеч бир қойил қоладиган томони йўқдек туюлади. Аслида эса бу жуда кичик фактнинг остида катта сиёсат—ривожланаётган мамлакатларга ёрдам кўрсатиш сиёсати ётибди. Совет Иттифоқи бу сиёсатни Ленин васиятларига биноан амалга оширяпти.

С. ЗАВГОРОДНАЯ,
АПН мухбири.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

НЬЮ-ЙОРК

АҚШнинг тўрт штатида — Ғарбий Виргиния, Пенсильвания, Огайо ва Иллинойс штатларида забастовка бўлганлиги натижасида неча ўнлаб кўмир шахталари ёпилди. 23 мингдан ортиқ шахтёр иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талаблари корхона эгалари томонидан қондирилмагунча конларга қайтишдан бош тортди. Улар хавфсизлик техникаси таъминланишини, социал страхование ва медицина хизмати яхшиланишини ҳам талаб қилмоқдалар.

КАРАКАС

Венесуэланинг Карабобо штатидаги 50 минг ишчи Америка «Форд» компаниясининг Валенсин шаҳридаги филиалида иш ташлаган ишчилар билан бирдамлик юзасидан стачка ўтказди. Венесуэла меҳнаткашлар конфедерацияси башарти корхона эгалари иш ташлаган автомобилсозларнинг иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги ҳаққоний талабларини қондирмайдиган бўлса, бутун мамлакат миқёсида забастовка ўтказилади, деди.

ЛОНДОН

Инглиз докерлари докларни национализация қилиш ва иш ҳақининг етарли минимумини белгилаш ҳақидаги талабларни қўллаб-қувватлаб бутун мамлакат миқёсида 24 соатлик забастовка ўтказдилар. Стачка натижасида мамлакатдаги кўпгина йирик портларнинг иши издан чиқди. Лондон, Ливерпуль ва Манчестерда 150 га яқин кемага шу вақтгача юк ортилган эмас.

(ТАСС).

КЕСКИН ҚОРАЛАМОҚДАЛАР

«Нян зан» газетаси хабар беради: Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитетининг вакили баёнот эълон қилди. У ўз баёнотида Америка — Сайгон интервенциячилари ва Пномпень маъмурларининг Камбоджада яшовчи Вьетнам аҳолисига қарши қилаётган террорини кескин қоралади.

Ҳозирги вақтда, дейилади баёнотда, вьетнамликлардан 100 мингдан ортиқ киши Пномпень, Свайриенг, Кампот, Такео шаҳарлари ва бошқа шаҳарларнинг атрофида жойлашган қамоқ лагерларига ташланди. Уларнинг ҳаёти жиддий хавф остида қолди. Баёнотда қамоқ лагерларидаги маҳбусларнинг яширинча ўлдирилаётганлиги фактлари келтирилади. Масалан, яқинда Такео лагерида 100 киши ўлдирилди.

Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитетининг вакили барча мамлакатларнинг ҳукуматлари ва халқларини кескин ҳаракат қилиб, Америка империалистларининг Ҳинди-Хитой мамлакатлари халқларига қарши қонли жиноятларига чек қўйиш ва жаҳоннинг ана шу қисмида агрессив урушнинг тўхтатилишини талаб этишга чақирди.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИКНИНГ ПОРЛОҚ НАМУНАСИ

КАРОЧИ. Покистон жамоатчилиги Покистон президенти ога Муҳаммад Яҳёхоннинг Совет Иттифоқига қилган расмий визитини зўр эътибор ва иштиёқ билан кузатиб бормоқда. Покистоннинг ҳамма газеталари президентнинг ана шу визити ва совет раҳбарлари билан олиб бораётган музокаралари тўғрисидаги хабарларни биринчи саҳифаларида босиб чиқардилар.

Покистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатлар, деб ёзади «доон» газетаси, турли социал системалардаги давлатларнинг яқин ва дўст қўшнилар сифатида тотув яшай олишларини кўрсатувчи жуда яхши намунадир.

«Морнинг ньюс» газетаси ҳар иккала мамлакат ўртасида турли соҳалардаги самарали ҳамкорлик тўғрисида ёзади ва бу ҳамкорликни янада кенгайтириш истиқболлари самарали бўлади, деб таъкидлайди.

СТУДЕНТЛАРГА ҚАРШИ ЖАЗО ЧОРАЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС мухбири Э. Баскаков хабар беради:

Америка маъмурлари Шарқи-Жанубий Осиёдаги урушни тўхтатиш ва АҚШдаги ижтимоий ҳаётни демократлаштириш учун курашаётган йигит ва қизларга қарши жазо чораларини кучайтирмоқдалар. АҚШдаги 50 штатнинг 32 тасида урушга қарши курашаётган актив студентларга қарши қаратилган махсус қонунлар қабул қилинди.

Огайо штатининг қонун чиқарувчилари ёшлар ҳаракатида қатнашувчи кишиларни студентлар рўйхатидан ўчиришнигина эмас, балки уларни икки йил мобайнида штатдаги бошқа ўқув юртларига қабул қилишни ҳам тақиқлайдиган қонун лойиҳасини туздилар.

Баъзи штатларнинг қонун чиқарувчи мажлислари жиноий қонунларга киритилган тузатишларни тасдиқладилар. Бу қонунлар студентларнинг урушга қарши ва демократик ҳаракат активларига нисбатан ҳам жорий қилинади. «Рухсат этилмаган намойишлар»да қатнашувчи Америка студентлари ана шу қонунга мувофиқ бир йилгача бўлган муддат билан турмага қамалади ва бир минг долларгача бўлган миқдорда жарима тўлайди.

Штатларнинг кўпчилигида қабул қилинган янги қонунлар университет маъмурларига намойиш ва митингларда қатнашувчи студентларини стипендиялардан маҳрум этиш, шунингдек «Бегона кишиларнинг олий ўқув юртлари территорияларига келишига йўл қўймаслик» учун махсус чоралар кўриш ҳуқуқини беради.

Икки ўртада отишма

АММОН. Иордания армиясининг ҳарбий вакили хабар беради: Иордан дарёсининг жанубий қисмида Иордания билан Исроил ҳарбий бўлинмалари ўртасида тўп отишмаси 35 минут давом этди. Иордания томони талафот кўрмади. (ТАСС).

МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ПАРИЖ. Париж муниципалитетининг коммунист — маслаҳатчилари матбуот конференцияси ўтказди.

Париж муниципал кенгашидаги коммунистлар группасининг раиси, Франция компартияси марказий комитети аъзолигига кандидат Лу и Байо бундай деди коммунистлар группаси тўрт сўл ташкилотга — социалистик партия, республикачи радикаллар ва радикал социалистик партияси, бирлашган социалистик партия ва республика муассасалари конвентига мурожаат қилиб программа — минимум тўғрисида сиёсий битим тайёрлаш учун учрашув ўтказишни таклиф этди.

(ТАСС).

АҚШ жамоатчилигининг талаби

ВАШИНГТОН. Қўшма Штатлар химиявий ва бактериологик қуролни тақиқлаш тўғрисидаги Женева протоколини шу вақтгача ратификация қилган эмас. Бу ҳол Пентагоннинг ана шу ваҳшиёна воситалардан Ҳинди-Хитойдаги урушда фойдаланишига қарши чиқаётган Америка жамоатчилигининг кескин норозилигига сабаб бўлмоқда. Урушга қарши курашаётган бир қанча жамоат ташкилотлари, шу жумладан, «Хотин-қизлар — тинчлик учун курашингиз», «Тинчликка хизмат қилувчи дўстлар комитети» химиявий ва бактериологик қуролни тақиқлаш учун ва Қўшма Штатларнинг Женева протоколини дарҳол ратификация қилиши учун бутун мамлакат миқёсида кампания ўтказиш ниятидадир.

Бутун мамлакат миқёсида норозилик кампаниясини ўтказувчи миллий комитетнинг мурожаатида бундай дейилади: Машъум «вьетнамлаштириш» программаси уруш олиб боришнинг химиявий воситаларидан кенг кўламларда фойдаланишни кўзда тутади.

Никсон Женева протоколини ратификация қилиш тўғрисида ваъда берган пайтдан буён 6 ойдан кўпроқ вақт ўтди. Аммо Оқ уй ўз ваъдаларини бажариш учун шу вақтгача конкрет чоралар кўргани йўқ.

ЧССР. Чехославакиядаги энг эски Татре — Копршивнице номли автомобиль корхонаси бу йил Совет Иттифоқига ўн икки тонналик тўққиз юзта «Татра — 138» машиналар етказиб беради.

Завод ишлаб чиқаришни йилдан-йилга кенгайтирмоқда. Унинг маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 1950 йилга нисбатан икки баравар кўпайди.

СУРАТДА: «Татра — 138» юк машиналарини йиғиш.

АТК — ТАСС фотоси.

Перу халқи оғир табиий офатга учради. Ер қимирлашидан мамлакатнинг шимолий районлари айниқса зарар кўрди. Бир неча шаҳар ва аҳоли яшайдиган пункт тўла вайрон бўлди. Ўттиз минг киши ҳалок бўлди.

СУРАТДА: ер қимирлашнинг йўллардаги излари.

Е. ЕЛЬШОВА фотоси. ТАСС фотохроникаси.

✻ Вьетнам, унинг қаҳрамонлари ва жанговар ишлари

ХАНОЙДАН НГУТУГАЧА

Ханойдан Куангбинь вилоятидаги балиқчилик посёлкаси — Нгутугача уч юз олтмиш миль. Шу масофадаги ,йўлда АҚШ ҳарбий машиналари қолдирган вайроналар изи ётибди. Америка учувчиларининг Сонгмида жиноят қилган солдат ва офицерлардан фарқи шуки, улар ўз қурбонларининг дод-фарёдини эшитишмади, бомба парчаларининг болалар аъзои-баданини парчалаб юборганини, ҳомиладор оналарнинг жон талвасасини кўришмади. Улар шунчаки тинч, зангори осмондан туриб ажал тарқатдилар ва қирғин келтирдилар.

Мен бораётган йўл бомбалар портлашидан қоришиб кетган эди. Шу йўлнинг ёлғиз ўзиёқ Америка шармандалигини яққол кўрсатиб турарди. Қирғин қилишнинг ҳамма кучи дунёда энг қудратли, индустрлашган давлат томонидан кичкина лекин довюрак, эндигина озодликка чиққан, ўз мамлакатининг асрлик қолоқлигига қарши курашаётган ва социалистик қурилиш йўлидан биринчи қадамларини қўяётган халққа қарши ташлангани кишини номус ўтида ёндиради. Мен ВДРда ҳамма ерда уруш бошланишдан сал илгари қурилган мактабларни кўрдим. Ҳозир улар ўрнида бетон парчаларининг уюмлари қолган, холос. Мен янги касалхоналарни (шу жумладан Польша Халқ Республикаси томонидан қурилган Дўстлик госпиталини) кўрдим. Уларнинг ҳозир томи йўқ, деворлари илма-тешик бўлиб кетган. Мен сомон томли уйлар мамлакатида шундай қийинчилик билан қурилган ҳисобсиз ғишт уйларни кўрдим. Ҳозир улар вайронага айланган. Мен католиклар черковини ва қадимги будда ибодатхоналарини кўрдим, уларнинг пойдевори қолибди, холос. Куангбинь вилоятининг маркази, 20.000 аҳолиси бўлган Донгхой шаҳрида католикларнинг пойдеворигача вайрон қилинган ва тиканли сим билан қуршаб олинган черковига дуч келдим. Унинг бутхонасида Американинг портламай қолган бомбаси ҳали ҳам турибди. Черков ёнига ҳеч кимни йўлатишмайди. Лекин бизнинг фотосурат олишимиз учун яқинроқ ерга боришимизга рухсат беришди. Бизни бошлаб юрувчи Куангбинь вилояти раҳбарлигининг аъзоларидан бири истеҳзо билан кулимсираб: «диндор америкаликлар черковларни вайрон қилмоқдалар, ваҳоланки улар атеистик кайфиятдаги коммунистларни ҳамма вақт черковларни емиришда айблар эдилар» деди.

Вьетнамнинг ажойиб ери математик аниқлик билан майиб қилинмоқда. Бу ерда гуллаб-яшнаётган шоликорлик ва ширин картошкалар етиладиган далаларнинг бомба тушадиган ўринларини гўё электрон машина белгилаб қўйгандек кўринади. Портлашлар натижасида ҳосил бўлган чуқурлар ҳозир бири иккинчисидан бир неча метр нарида жойлашган кичик ҳовузчаларга айланган. Мен теlбаларча қилинган вайронагарчиликлар изига тикилиб, Вьетнам далаларини тилиб ташлаган тартибсиз чуқурларга мактаблар, касалхоналар, уйлар кўмилганини ўйладим.

Бешта вилоятни ўз ичига олган вайронагарчилик майдони бўйлаб бизнинг қилаётган саёҳатимиз Ханойда бошланган эди. Биз тонг ёришгунча жўнаб кетган бўлсак ҳам ВДР пойтахтида ҳаёт жўш урар эди. Республикада меҳнат куни эрталаб соат бешда бошланади. Эрталаб ва куннинг иккинчи ярми охирида, қоронғи тушганда бу ерда иш давом этади, кундузи тропик қуёш тик кўтарилганда эса дам оладилар.

Велосипедчи, ҳўкиз қўшилган аравалар турна қатор бўлиб шаҳар кўчаларидан оқади. Миллион аҳолиси бўлган Ханой шаҳрида икки мингдан кўпроқ велосипедчи бор. Илгари бадавлат кишиларгина велосипед харид қила оларди. Ҳозир эса ҳар оилада камида бир икки шундай машина бор.

Мен ўзимиз турган меҳмонхонадан туриб деҳқонларнинг гурунч ва сабзавот солинган катта саватлар ортилган икки ғилдиракли машиналарда моҳирлик билан йўл олиб боришларини кузатдим, Мана бутун бир оила елиб ўтиб кетди. Ота педални айлантиради, она ўз боласи билан юк ортиладиган ерда хотиржам ўтириб боряпти. Юк ташувчи ЗИЛ ва ГАЗ машиналари, Совет автобуслари ва енгил автомобиллар велосипедчилар денгизи орасидан зўрға ўзларига йўл олиб борар эдилар. Уларнинг тўхтовсиз ҳаракати қатъий қоидага риоя қиларди. Ҳеч ким бир-биридан ўтиб кетмас, қўшнисини қисиб қўймасди. Бу ўзаро ҳурматга тўлиб-тошган, бир меъёрдаги уюшган меҳнат паради эди.

Мен шоликорликларда ишлаётган деҳқонлар, биз Куангбинга бораётган бузилган йўлни ремонт қилаётган бригадалардаги ишчи йигит-қизларнинг меҳнатида ҳам худди шундай биргаликда ҳаракат қилишни ва интизомни кўрдим. Айтгандай қайтаётганимизда уларнинг бир неча кун ичида жуда кўп иш қилганликларини кўриб ҳайрон қолдик.

Мен ВДР да ҳамма ерда вайронагарчиликларнигина эмас, балки қурилишларни ҳам кўрдим. Зўр бериб қилинаётган бу меҳнатда халқнинг ғоят катта қуввати ва қобилияти акс этяпти. Бу мамлакатда кўрганларим уни муҳофаза қилувчиларнинг бутун дунёни завқлантираётган жанговар ғурури ва қатъийлиги тинч қурилишда мўъжизалар ярата олишига ва яратишга менда ишонч ҳосил қилди.

...Конуссимон шляпа кийиб уни Америка парашютларидан қилинган оқ лента билан ияги остидан боғлаб олган қизлар жуда гўзал. Улар катта тошларни чилпарчин қилаётиб қўшиқ айтишар, хандон уришар эдилар. Шу оқ ленталар сонига қараб АҚШнинг қанча самолёти уриб туширилганини билиш мумкин. Бу ленталарнинг эса сон-саноғи йўқ... Чайир ва келишган қоматли йигитлар елкаларига майдаланган тошларни кўтариб югуриб ўтишар эди. Улар энг қийин ва хавфли ишларни бажарувчи коммунистик ёш ишчилар бригадасининг аъзолари. Шу ернинг ўзида совет грейдерлари шағалларни шиббаларди.

Бу ғайрат ва куч-қувват менга қолоқ Чор Россиясини катталиги жиҳатдан дунёда иккинчи саноат давлатига айлантирган ғайрат ва куч-қувватни эслатди.

Майк ДАВИДОВ,
Америка журналисти.
Ханой.
(АПН).

ШЕЪР ДЕГАН ЖОНОНАДУР

Дўстлар, тингланг мени ишқим бу дам
пинҳонадур
Сўзда ҳеч изҳор қилолмай бағри-дилим
ёнадур

Ишқ изҳори учун олсам қалам қўлимга гоҳ
Не қалам ҳатто сатр ҳам ўт олиб тўлғанадур.

Ул пари ишқи учун тун-кечалар бедор ўтар
У эса ҳолим кўриб билмам нега қувонадур.

Майли деймаи эй гўзал ҳажринг учун сабрим
етар
Оқибат, васлингга бир кун дил ва лекин
қонадир.
Дўстларим, тинглаб мени маъшуқа исмин
сўрдингиз
Майли айтай сизга пинҳон: — шеър деган
жононадур.

Ғулом ШОМУРОДОВ,
Бухоро.

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

✦ Сутни шиша ёки эмаль кўзага қуйиб, сўнг совуқ сув тўлдирилган тоғорага солиб қўйилса, иссиқ кунда ҳам ачимайди. Бунда идишни бекитиб турган салфетка учлари сувга тегиб туриши керак.

* * *

Пиёзни тўғрашдан олдин пичоқни совуқ сувга ҳўллаб олинг. Шундай қилинганда, пиёзда сақланиб қолган айрим эфир мойларининг аччиқ ҳиди кўзни ачиштирмайди.

* * *

Агар нафталин ҳидига кўниколмасангиз, жунли кийимларни сақлаш учун уларга духи ёки одеколон сепиб қўйинг. Куя бундай ҳиддан қочади.

* * *

Қайнатма шўрва қайнатаётганда шўрваси тиниқ бўлиши учун гўштдан чиққан кўпикни олиб туриш керак. Кўпикнинг борйўқлиги овқат сифатига таъсир қилмайди.

* * *

Янги картошкани тозалаш осон бўлиши учун уни бироз аввал иссиқ, кейин совуқ сувга солиб қўйиш керак. Картошкани тозалашдан олдин қўл қораймаслиги учун сирка билан ҳўллаш лозим. Бироқ, қўлни артмай, сирка қуригунча бироз қараб турилади.

* * *

Кўпгина уй бекалари мураббони мис кастрюлда қайнатадилар. У тайёр бўлиб, совиганидан кейин, тезда бошқа идишларга қуйиб олиш керак. Мураббони мис кастрюлда сақлаш ярамайди.

Кўм-кўк сув сатҳида ёқутдек товланиб очилган нилуфарлар кўзга ором, дилга илҳом беради. Йўлингиз тушиб Гагарин номли истироҳат боғига бориб қолсангиз, анҳор бўйидаги ҳовузларда нилуфарлар очилиб ётганини кўриб чексиз завқ оласиз.

М. Нуриддинов ва И. Шоинағомов фотоси.

✻ ЯХШИ ЛИБОС— ҲАММАГА ХОС

ТУНГИ КИЙИМ ҲАҚИДА

Тунги кийим қандай бўлиши керак? Аввало бу ҳақда гапиришдан олдин ҳар бир киши билиши зарур бўлган гапни айтиш лозим.

Одам организмида моддалар доимо алмашиниб туради. Бундай пайтда турли хил моддалар организмдан фақат ўпка, буйрак орқалигина эмас, тери орқали ҳам ажралиб чиқади. Терида жуда кўп майда тешиклар бор. Мана шу тешиклар орқали тер ва ёғ чиқиб туради. Бу тер ва ёғ ажралган пўст билан аралашиб, баданга ёпишади. Ана шу нарса тери тешикчаларини бекитиб, организмдан чиқиб турадиган кераксиз ва зарарли нарсалар йўлини тўсиб қўяди. Бу ҳолда кийган кийимимиз катта роль ўйнейди. Ички кийимимиз яна шу нарсаларни маълум миқдорда ўзига шимади, шунинг учун ҳам кир бўлган кийим-кечаклар оғир бўлади.

Организмга қулай шароит туғдириш ва баданни тоза тутиш учун ётаётганда кундузги кийимларни ечиб, кечаси кенг ва қулай кийимларни кийиб ётиш лозим. Кечаси кийиб ётиладиган кийимларни ҳам ҳафтасига бир-икки марта алмаштириб туриш зарур. Тунга мўлжалланган турли формадаги ички кийимларни зиғир поясидан тўқилган газлама ва ип газламаларидан тиктирган маъқул. Уларни ювганда крахмалламаслик керак.

Тунги кийим қандай бўлиши керак? Тунда кийиладиган кийимларни асосан гигиеник талабга жавоб берувчи ип газламалардан тайёрлаган маъқул. Ип газлама терни яхши шимади ва ҳавони яхши ўтказади. Шунинг учун ҳам кечаси кийиб ётиш учун иложи борича ип газламалардан кийим тиктирган маъқул. Аёллар учун тунги кийимга ип батисдан қўллаш жуда ўринлидир. Ип батисдан тиктирилган тунги кўйлакларда киши танаси яйрайди.

Тунги кўйлак турли бичиқда бўлиб, эркин формада ва қулай бўлиши зарур. Тунги кўйлак енгли ва енгсиз бўлиши мумкин. Кўйлакнинг бўйин олди каттароқ қилиб ўйилган бўлиши, кўкрак олди сербурма қилиб тиктирилиши кишининг эркин нафас олишига қулайлик яратади. Тунги кўйлакнинг бўйин олди ва енг учига турли хил нафис тўрлардан тутиш кўйлакни яна ҳам чиройли кўрсатади.

Оппоқ ва пушти рангдан турли хил мадепалам, майя ва ип марказет каби ип газламалардан турли фасонда ички ва тунги кўйлаклар тиктириш мумкин. Майин ва юмшоқ фланелдан тиктирилган оқ ёқа ва оқ манжетлар билан безалса, киши кўзи қувонади.

Тунги кийим киши танасига ботиб турувчи турли безаклар ва тугмачалардан холи бўлиши зарур. Кечаси кийиб ётиладиган кийимларнинг иложи борича узунроқ қилиб тиктирган маъқул. Агар кўйлак калта қилиб тиктирилган бўлса, у ҳолда узун ва кенгроқ қилиб тиктирилган, кечаси учун мўлжалланган лозим кийиб ётиш зарур.

Кальцон формасидаги узун лозим ва яхтак формасидаги олди очиқ кўйлак узунлигини тизза кўзигача тушадиган узунликда тиктириш керак. Эркаклар кийими асосан оқ бязь ёки сурупдан тикилади. Эркакларга кечаси кийиб ётиш учун мўлжалланган пижамаларни турли хил газламалардан тайёрлаш мумкин.

Эркаклар пижамасининг янги моделлари хилма-хилдир. Бундай пижамаларни кенг ва қулай қилиб, турли рангдаги йўл-йўл креп-сатин каби газламалардан тикиш мумкин.

Пижаманинг шими кулранг бўлса, юқори қисмини кўк газламадан, куртқасини йўл-йўл ёки катакли газламадан тиктириш керак. Кечаси кийиб ётиладиган пижамада бошқа уй ишлари билан шуғулланиш ярамайди.

Ҳ. КАРИМОВА.

«ЗАРАФШОН» ШОЙИСИ

Кўпдан-кўп хотин-қизлар миллий гуллар билан безалган, кечқурун кийиб юриладиган башанг кўйлакни ана шу нафис ипак газламадан жон-жон деб тикиб оладилар. Кумушсимон товланиб турадиган бу янги материални тайёрлашда ўзбек тўқувчилари «метанит» металл толадан биринчи марта фойдаландилар. Самарқанд шойи тўқиш фабрикаси харидорларга парча типидаги ана шу газламани таклиф қилди. Бу газламани «Зарафшон» деб аташмоқда.

Ўзбекистоннинг ипак газламаларида камалакнинг барча ранги жилоланади.

Бу йил республикада бешта янги ипак газлама чиқариш ўзлаштирилди. Булардан бири —«Ойдин» шойиси триацетат билан табиий ипакдан тўқилган бўлиб, Москвада мутахассисларнинг юксак баҳосига сазовор бўлди ва сифат белгисига тақдим қилишга тавсия этилди. Харидорлар «Шодлик» хон атласини, кўйлакбоп газлама «Ажурная» ва бошқаларни чаққон сотиб олмоқдалар. Республиканинг ипак газламаларидан Тошкент рассомлари ва конструкторлари ўзбек модаларини яратишда зўр дид ва моҳирлик билан фойдаландилар.

(ЎзТАГ).

«Қошига ўсма қўйиб, завқ олади қизгина».

Т. Каримов фотоэтюди.

✻ *Боланинг тили ширин*

ЎРГАНИБ ОЛАСИЗ-ДА

Гулнюрани ҳадеб сакрайверишдан тинчитмоқ мақсадида:

— Гулнора, синглим, қани ёнимга ўтириб бир эртак айтиб бер, маза қилиб эшитай, дедим.

У парво қилмай, сакрашда давом этиб жавоб берди:

— Ҳо, эртагимни айтиб берсам, ўрганиб оласиз-да.

ОЛИБ БЎЛМАЙДИ

— Ака аклингиз қаерда — сўраб қолди Эркинжон мендан:

— Қаерда бўларди, миямнинг ичида. — дедим.— Сеникн-чи?

— Меники ҳам миямнинг ичида.

— Ақлингдан озгина бермайсанми? — дедим жўрттага.

— Жон деб берардим, миямни ичидан ақлни олиб бўлмайди-да, — бурролик билан жавоб берди Эркинжон.

Ҳабиб РАҲМАТ.

Самад ҒАНИ.

ТОЖИК ҲАЖВЛАРИ

МАЖЛИСБОЗ

Бўлар-бўлмасга ҳадеб мажлис чақиришни хуш кўрадиган бошлиқдан бир кун сўраб қолишди:

— Бугунги мўлжалингиз қандоқ?

— Бугунми? Икки марта ишлаб чиқариш кенгаши, тўрт марта тантанали йиғилиш ва битта митинг ўтказмоқчимиз.

— Жонингизга тегмадими? Мажлисбозликка қачон барҳам берамиз?!

— Бу масалани биз алоҳида мажлис чақириб, муҳокама қиламиз.

●

ЭҲТИЁТКОР

Мажлис эндигина бошланган эди, кимдир липиллаб минбарга чиқди:

— Ўртоқлар, — хитоб қилди у, — Менинг шаънимга айтилган ҳамма танқидий фикрларга юз поиз қўшиламан!

— Биродар, мажлис ҳали эндигина бошланяпти, сени ҳеч ким танқид қилмади, ахир? — луқма ташлади биров залдан.

— Бу танқидий фикрга ҳам мен юз поиз қўшиламан!

●

СОВУН ҲИДИ

— Овқатдан айнан совун ҳиди келяпти,— шикоят қилишибди хўрандалар.

— Беқоргинани айтибсиз,— хўмрайибди официант қиз, — бир йилдирким, ошхонамиз совун юзини кўргани йўқ.

Ўзбек сайёҳи қаерда боряпти?

ЗАВҚЛИ ва мардона кишиларимиз кўп. Шулардан бири ўзбек сайёҳи журналист Тошмамат Рўзибоевдир. У 1969 йил 7 ноябрь куни В. И. Ленин номли Тошкент Қизил майдонидан Совет Иттифоқи бўйлаб пиёда сафарга жўнади. Бу ҳақида газетамизда хабар ёритилган эди. Хўш, ҳозир сайёҳ Рўзибоев қаерда боряпти?

Мана, Қирғизистон ССР Ўш областининг «Ленин йўли» газетаси у ҳақида шундай ёзади:

«Янги — 1970 йил арафасида ўзбек сайёҳи Т. Рўзибоев областимизга кириб келди. У СССР бўйлаб 17.000 километр юришга ва 15 республикани пиёда кезиб ўтишга аҳд қилган...»

Тошмамат Рўзибоев сафарга отланиш олдидан берган интервьюсида шундай деган эди:

«Янги йилни Қирғизистоннинг Ўш областида, Лениннинг 100 йиллик юбилейини эса Фрунзе шаҳрида, Октябрнинг 53 йиллигини эса Ватанимиз пойтахти — Москвада кутиб оламан!»

Саёҳатчи ҳамшаҳаримиз ўз маршрут харитасига қатъий амал қилмоқда. У Ленин юбилейи кунларида Фрунзе шаҳрида бир ҳафта дам олди, сўнгра Олмаота шаҳрига йўл олди.

«Қозоғистон пионери» газетаси 1970 йил 15-май сонида қуйидагиларни ёзади:

«Ғаройиб ўзбек саёҳатчиси Т. Рўзибоев қирғиз оқини Укаевнинг Фрунзедан Олмаотадаги шоир дўсти Музаффар Элимбаевга бериб юборган янги шеърлар китобини 10 кун пиёда йўл юриб, ўз қўли билан келтириб топширди...»

Газета сайёҳ ҳақида босган мақоласининг охирида бундай деб ёзади:

«Т. Рўзибоев қозоқ халқининг улуғ ёзувчиси Собит Муқонов ҳузурига ташриф буюрди. Бу учрашувнинг алоҳида мазмун ва мақсади бор эди. Ўзбек журналисти машҳур қозоқ ёзувчисининг ихлосманд китобхони. У узоқ муддатлик сафарига отланар экан, ҳомиладор ёрига бир мактуб қолдириб: унда «Омон-эсон кўз ёрган куннинг шу мактубни очиб ўқирсан», дейди. Сайёҳнинг умр йўлдоши Ҳосиятхон ўғилли бўлди ва туғруқхонада ётган биринчи куни мактубни очиб ўқиди:

«Севгилим, агар қиз туғсанг, ўзинг истаган исмни қўй, агар ўғил туғсанг, ёзувчи Собит Муқонов ҳурматига унинг номи билан Собит деб атагин!».

Собит Муқонов ўзбек саёҳатчисига ўз суратини тақдим этиб, унинг орқасига: «Тошкентлик набирам Собит Рўзибоевга Собит Муқоновдан» деб ёзиб берди. Энди ҳурматли оқшомхонларни қуйидаги савол қизиқтирса керак:

— Ҳозир Тошмамат Рўзибоев қаерда бораяпти?

У куни-кеча Қозоғистоннинг Семипалатинск шаҳридан редакцияга қўнғироқ қилди: сайёҳимиз шу кунга қадар салкам уч ярим минг километр йўл босибди, 16 килограмм озибди, соғ-саломат. Йўл дафтарида янги рубоийлар, сафар хотиралари. У Новосибирск томон йўлга чиқди.

Ш. УБАЙДУЛЛАЕВ.

ҲИКМАТЛАР

Одоб-аҳлоқ бозорда сотилмайди.

* * *

Меҳнат қилиб топганинг,
Қанду-новвот тотганинг.

* * *

Дўстсиз одам илдизсиз дарахтга ўхшайди.

✻ Фан ва техника янгиликлари

КЎЛ — ЭНГ ЯХШИ ОМБОР

Япониялик инженерлар мамлакатдаги энг катта Бива кўлини омборга айлантирдилар. Сувга нам ўтказмайдиган қопларда гуруч ташлаб қўйилади ва у доимий температурада ҳаво кирмай яхши сақланади.

СОВУҚ ПЛЮС УЛЬТРАТОВУШ

Инглиз ихтирочиларининг тасдиқлашича, бу бирикма сут сақлаш муаммосини тўла ҳал қилади. Шу вақтгача музлаган сутни бир неча ойгача сақлаб туриш мумкин эди. Маълум бўлишича, агар сутни олдиндан ультратовуш билан ишланса, сақлаш муддати бир неча йилга ортар экан. Сут эригач, яна олдинги таъмини сақлаб қолади.

✻ *Бир татим тузу, юз оғиз сўз*

ҚАНЧА ТУЗ ТАТИЙСИЗ?

ТУЗ назарга илинмас нарсадек туюлса-да, аммо ҳар бир таом учун асосий масаллиқдир. Ошни гўштсиз тайёрласа бўлади, бироқ тузсиз иш битмайди. Бир чимдим туз бир коса шўрвадаги турли хил масаллиқнинг мазасини рўёбга чиқариб, бир-бирига қўшиб умумий бир лаззат гаммасини ташкил қилади.

Сиз ҳар куни, бир ойда, бир йилда, умр бўйи қанча туз истеъмол қилишингизни билгингиз келар. Ўрта ҳисобда биз турли таомлар билан бирга кунда 20 грамм туз еймиз. Бу миқдор бир ойда 600 граммни, бир йилда 7 килограммдан кўпроқни ташкил қилади.

Ош тузи икки модда — натрий ва хлордан таркиб топган. Шунинг учун ҳали унинг кимёвий номи натрий хлордир. Ош тузи ейилмаса, одам шишиб кетади.

Ибтидоий одамлар ош тузи нима эканлигини билишмаган, албатта. То ош тузини топиб истеъмол қилишга ўргангунларига қадар, денгиз сувидан хўплаш, таркиби тузга бой ўсимликларни чайнаш, гўштни хомлигича ейиш ёки овланган ҳайвонларни бутунлигича ўтга ташлаб пиширишн билан кун кечиришган. Бундай қилинганда, тери ва жун таркибидаги туз этга сингиб, ҳар ҳолда таомни бир оз тотли этган бўлиши керак.

Башарият тарихида ош тузининг топилиши, худди олов кашф этилиши каби аҳамиятли бўлган. Йўқ деганда лаззатли овқатланиш, пазандалик санъатининг равнақи ва инсон сиҳат-саломатлигининг бир чеккасига, ана шу бир чимдим тузга боғлиқ-да!

Тузнинг табиий конлари топилгач одамлар уни олтиндек қадрлайдиган бўлишган.

Ҳозир ер шарида туз запаслари жуда ҳам кўплиги аниқланиб, қазиб олиниши осон бўлгани учун у оқиб турган сувдек беқадр. Лекин бир вақтлар-чи?

Улуғ рус химиги М. В. Ломоносов туз тўғрисида қизиқ бир фактни айтиб ўтган: «Ҳабашистонда, — дейди у, — муштдай-муштдай тўрт бўлак ош тузига битта қулни сотиб олишади».

XII асрда Хитойга саёҳат қилган италиялик машҳур олим Марко Поло: «Туз тангаларини кўриб ҳайрон қолдим, ва бу пулларни қандай тайёрланишини ўз кўзим билан бориб кўрдим», — деб ёзади: «Танга тайёрлаш учун қуюқ намакоб қайнатилаверар экан. Бир неча соатдан сўнг у хамир ҳолатини олади. Туз хамирни муштлаб ёнғоқдай-ёнғоқдай зувалачалар ясайдилар, буни жўвада ёйиб, кулча шаклига келтириладн, ҳар бир кулчага император муҳри босилади. Сўнг қизитилган ғишт устига териб «қовурадилар», токи туз тангалари металл чақалар сингари анчамунчага синмайдиган ва жаранглайдиган бўлсин. Ана шуни бозорга олиб бориб, нимаики хоҳласа сотиб олинаверилади...»

К. МАҲМУДОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

ПИВОНИНГ КЎПИГИДАН...

Бир киши мулло Замоний ибн Оқшомийга дебди:

— Пашшадан фил ясайдиган одамлар бўлармиш, деб эшитдим. Шу гап ростми?

— Бўлмасам-чи! Бизнинг қўшнимиз Шоназар пивонинг кўпигидан участка қурганда, пашшадан фил ясаш нима деган гап!

●

«КИМ БОШЛАБ КЕЛАДИ?»

Мулло Замоний бир ошнаси билан суҳбатлашиб ўтириб дебди:

— Қўшнимиз Мирсоттига қийин бўлди.

— Нега?

— Унинг кучукчасини машина босиб ўлдирди.

— Ха, ўлса нима қипти? Шунга ҳам ота гўри қозихонами?

— Ахир, энди Мирсоттининг ҳар куни ресторандан уйига ким бошлаб келади?

М. ВАЛИХОНОВ,
Қўқон шаҳри.

ЧЕТ ЭЛ ЮМОРЛАРИ

Француз журналисти 120 ёшга кирган кишидан интервью олар экан, сўради:

— Демак, бу шаҳарда энг кекса ёшли одам сизсиз?

— Йўқ! Менинг хотиним мендан уч ёш катта. Бу ҳақда ҳеч ким билмаслиги керак, азизим!

Кумуш камар! Тошкент Анҳорини шундай деб атаса бўлади. Унинг соҳиллари кўм-кўк, баҳаво, салқин ва хушманзара. Икки кунлик дам олиш пайтларида сувга қармоқ ташлаб қўйиб, асабларга дам бериш нақадар роҳат!

Ю. Бутусов фотоэтюди.

Яхши фазилатли кишиларимиз

ЛУҚМОНИ ҲАКИМНИНГ ВОРИСИ

Ривоят қилишларича, Луқмони Ҳакимнинг шифокорлик довруғи шунчалик кенг тарқалибдики, узоқ-узоқ эллардан шифоталаб одамлар келаверибди. Бора-бора у беморларни қабул қилишга улгуролмай қолибди. Шунда бир йўла бир неча одамларни даволаш йўлини ўйлаб топибди. У деразасидан бир неча ип ташлаб қўяркан. Беморлар ипнинг бир учини ушласа, Луқмони Ҳаким ичкарида туриб, ипнинг иккинчи учинчи ушлаганча беморнинг нима дарди борлигини аниқлаб, шифосини айтаверар экан.

Албатта, бу афсона. Лекин яхши табибнинг шуҳрати эл орасида тез машҳур бўлиб кетиши ҳақиқат. Яхши ижодкорнинг китоби, қўшиғи ёки чизган асари тез орада одамлар ўртасида тарқалиб шуҳрат қозонганидек, яхши врачнинг номи ҳам тез орада элга достон бўлади. Одамларнинг ўзи уни излаб топади.

Йўлингиз тушган бўлса, Эски Жўвадаги 4-шаҳар поликлиникасини кўргандирсиз. Шунда неврология бўлими олдида навбат кутиб турган одамларга ҳам кўзингиз тушгандир. Бу даргоҳ ҳамиша гавжум бўлишининг боиси бор. Асаб касалликлари бўйича мутахассис врач Самсон Моисеевич Рубиновнинг номи эл ўртасида шуҳрат қозонган. Биров ундан шифо топиш учун келса, бошқа биров табибга қалб ташаккурини айтиш учун келади, бу ерга.

..., Клуб ходими С. Саидаҳмедов тўсатдан ётиб қолди. Тўғри, у илгари грипп билан оғриган, бир оз тузалганидан кейин ишга киришиб кетган эди. Бир куни ишдан иситмалаб келдию, ётиб олди. Бели сирқираб оғрий бошлади. Эртасига яна ишга бормоқчи эди, ўрнидан қўзғала олмади. Шу кўйи икки ой кўрпа-тўшак қилиб ётиб олди. Врачлар унинг белида бод борлигини аниқлаб, шифолай бошладилар. Аммо ҳадеганда оқибати кўринавермади. Кун сайин аҳволи оғирлашаверди. Ниҳоят, беморнинг уйдагилар Самсон Моисеевичнинг довруғини эшитдилар. Улар врачни чақиришга ҳам тоқат қилмай, беморни унинг қабулига олиб боришди.

Самсон Моисеевич қўлтиқ таёқ билган келган беморни кўриб, ранжиди.

— Адресни айтсангиз ўзим борардим, — деди у.

Текширишлар илгариги диагнозни тасдиқлади. Бемор ўз вақтида даволанмагани учун грипп асорати билан бод бўлиб қолган.

Инсон саломатлиги учун навбатдаги кураш бошланди. Самсон Моисеевич ҳар куни ишдан кейин беморнинг уйига йўл олар, унинг олдида узоқ ўтириб, суҳбатлашар эди.

Бемор учун яхши сўз ярим даво. Касалликни дори эмас, беморнинг ўзи, унинг организми даф қилади. Дорилар — бу қўшимча мадад холос. Организмнинг курашувчанлик қобилияти эса кўп жиҳатдан унинг руҳий ҳолатига боғлиқ. Самсон Моисеевич ўз тажрибасида буни кўп кўрган. Шунинг учун ҳам беморда, аввало тез кунда соғайиб кетишига ишонч туғдириш керак. Унинг бу тажрибаси уруш оловида тобланган.

1943 йилнинг машаққатли дамларида ҳам шунга ишонган эди у. Ёш мутахассис ҳали тажрибали шифокор бўлмаса ҳам кўп ярадорларни даволар эди. Уларнинг кўчма касалхонаси 2-Белоруссия фронтининг жангчилари билан қарич-ма-қарич борар, жангчиларга шу ернинг ўзида медицина ёрдами кўрсатилар эди. Ҳар қандай кабиҳликнинг ўз мантиқи бўлгани каби, урушнинг ҳам ўз қонунлари бор. Самсон Моисеевич эндигина ярасини боғлаган, эндигина оёққа турғазган беморлар кўз ўнгида ҳалок бўлганини кўп кўрган. Фашист самолётлари ўрмон чеккасидами, бирон қишлоқдами, жойлашган дала госпиталини кўра-била туриб ўққа тутар, шунда врач типирчилаб югурар, аламидан бўғилар, аммо ҳамма ярадорларни яширишга улгурар-улгурмас, яна қора қузғунлар пайдо бўлар эди. Шундай кунлардан бирида унинг ўзи ҳам яраланди. Кечагина ўзгалар дардига малҳам топаётган шифокор бугун ўз ярадорлари қатори госпиталга тушиб қолди. Соғайгач яна сафга қайтди. Бир қўлида жарроҳлик тиғи, бир қўлида қурол билан курашни давом эттирди.

Бугун унинг кўксида порлаган «Улуғ Ватан уруши», «Қизил юлдуз» орденлари, олтита медаль ўша оловли кунлардан хотира бўлиб қолди.

Урушдан кейинги йилларда у ўз касбига янаям чуқурроқ ихлос қўйди. Кўп тажрибалар ўтказди. Бемор С. Саидаҳмедовнинг бир ҳафта ичида ҳеч нима кўрмагандек соғайиб кетганлиги ҳам шунинг боисидир.

Самсон Моисеевич 4-поликлиникада етти йилдан буён ишлайди. Бу давр ичида минглаб одамларнинг дардига даво топди. Ҳавохон Ашурова, Афанасий Дилас каби беморларнинг таклиф ва мулоҳазалар дафтарига ёзиб кетган юрак ташаккури шундан дарак беради.

Ҳар куни тонг саҳардан унинг қабулига одамлар йиғилишади. Самсон Моисеевич Рубиновнинг оддий иш куни бошланади. У беморларни очиқ чеҳра, майин табассум билан кутиб олади. Бу курашда табиб ҳар сафар енгиб чиқади.

Т. АШРАПОВ,
С. ЁҚУБОВ,
Ў. ҲАЛИЛОВ.

УЛКАН ТЕПЛОХОД

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР

Киевдаги кемасозлик ва кемаларни ремонт қилиш заводининг корхоналарида улкан кема — 10500 тонна ҳажмидаги икки секцияли юк теплоходи қурила бошлади. У етти ярим минг тонна маъдан, кўмир, қум ёки бошқа шу каби қуруқ юк ортиб юра олади.

Ҳажми жиҳатидан биринчи океан кемаси ҳисобланади. Лекин у Днепр дарёсида сузиб юрадиган бўлади. Канев ГЭСи ишга туширилиши билан таги сувда уч метрдан чуқурроқ ботадиган кемалар Қора денгиздан Киевгача сузиб келадиган бўладилар. Днепр бўйлаб ўтадиган катта сув йўли, сув омборлари системаси бу улкан дарё теплоходининг юзага келтирилишини тақозо қилди.

Украина дарё флоти бош бошқармасининг лойиҳа-конструкторлик бюроси унинг лойиҳасини тузди.

Конструкциялаш вақтида Ватан ва чет эл кемасозлигининг энг янги муваффақиятлари ҳисобга олинди. Теплоходда барча асосий иш жараёнларини механизациялаштириш кўзда тутилган. Тўла автоматлаштиришган бошқариш руль ҳужрасидан туриб бир киши томонидан бажарилади. Айтгандай, теварак-атроф жуда яхши кўринадиган руль ҳужраси кўприклар тагидан ўтганда зарур бўлганича пастга тушириладиган бўлади.

Оз сонли команда бир ўринли қулай каюталар билан таъминланади.

Валерий КОЛИНЬКО,
АПН.

● Текинхўрлик, ичкиликбозлик ва безориликка шафқат йўқ!

ШАҲРИМИЗГА ДОҒ ТУШИРАЁТГАНЛАР

Майда безорилик учун жазоланганлар

✦ **Остроух М. Т.** 1930 йилда туғилган. Шаҳар пассажир ташиш таксамотор бирлашмаси 2-автокомбинат шофёри. Маст ҳолида таксига миниб, таксистни урганлиги учун 10 суткага ҳукм қилинди.

✦ **Чуфичев Ю. М.** 1935 йилда туғилган. Қуйлиқ кўприк темир-бетон конструкцияси эксперименталь заводи бетончиси. Маст ҳолида уйида жанжал кўтариб, хотини ва болаларини ҳайдаб юборганлиги учун 10 суткага ҳукм қилинди.

Ҳушёрхонада тунаганлар

✦ **Аминов М. З.** 1939 йилда туғилган. 7-«Мостострой» трестининг 13-кўприксозлик отряди электр пайвандчиси.

✦ **Хандажевский К. А.** 1929 йилда туғилган. Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводига қарашли дизель цехи слесари.

✦ **Коновалов Н. Е.** 1941 йилда туғилган. 93-ихтисослаштирилган трестга қарашли Тошкент «Энергомонтаж» бошқармаси слесари.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

АРОҚХЎР ВА БЕЗОРИ МУҲОКАМАДА

ҚАТТИҚ ОГОҲЛАНТИРИЛДИ

Газетамизнинг 28 май сонида майда безорилиги учун қамалганлар қаторида 5-таксамотор паркининг ходими Р. Иброҳимов ҳам бўлгани хабар қилинган эди.

Парк маъмуриятидан олинган жавобда кўрсатилишича, Р. Иброҳимовнинг хулқи ўртоқлик судида кўрилган, у қаттиқ огоҳлантирилган.

АРОҚХЎРГА ҚАТТИҚ ВИГОВОР БЕРИЛДИ

4 июнда газетамизда босилган ҳушёрхонага тушганлар рўйхатида «Узколхозспецстрой» тресги смета-шартнома бўлимининг инженери У. Усмоновнинг ҳам номи бор эди.

Трест бошқарувчисининг редакцияга йўллаган жавобида кўрсатилишича, Усмоновнинг хулқи коллективнинг умумий йиғилишида муҳокама қилинган. Ароқхўрлиги учун унга қаттиқ виговор эълон қилинган.

✻ Суд залидан

ФИРИБГАР ЯНА ҚЎЛГА ТУШДИ

Абдужалил Абдуҳолиқов 1940 йилда Ангрен шаҳрида туғилган. Ота-онаси Абдужалилни ширин орзу-умидлар билан тарбиялаб, ўқитишди. Аммо ҳар қандай ниҳол ҳам мева беравермас экан. Абдужалил ота-онасининг умидларини пучга чиқариб, уч марта қамалиб чиқди. Аммо шунда ҳам у тўғри йўлни танлагани йўқ. Сўнгги жазони 1968 йилда ўтаб чиққан Абдуҳолиқов аввалгига ҳеч қаерда ишламай ота-онасига тирик товон бўлиб юрди. Сўнгра Тошкент шаҳрига келиб пропискасиз Глинка кўчасидаги 40-уйда яшай бошлади.

Текин томоққа ўрганган қаллоб бу ерда ҳам ўз қилмишларини давом эттирди, ҳеч қаерда ишламади. «Политехника институтининг студентиман. Пулдан бироз қийналиб қолганим учун, ўз буюмларимни сотяпман» баҳонаси билан чайқовчилик қила бошлади. Аммо «соҳта студент»ни бу ҳам қаноатлантирмади. У пул топишнинг бошқача йўлини топди. Ўтган йилнинг сентябрида у Н. деган қизга севги изҳор қилади. Қизнинг соддалигидан фойдаланиб, ундан тўй харажатлари учун қарз сўрайди. Қиз ҳам ишониб, унга 700 сўмлик уч процентли заём келтириб беради. Товламачи эса айш-ишратини давом эттиради. Декабрь ойига келиб эса Н. дан яна 240 сўм олган Абдуҳолиқов ғойиб бўлади. Аммо фрибгар қочиб қутулолмади. Милиция ходимлари уни қўлга туширдилар. Яқинда халқ суди А. Абдуҳолиқовнинг жиноий ишини кўриб чиқиб, уни олти йил қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Товламачи учун муносиб жазо бу.

Р. СУЛАЙМОНОВ,
Октябрь район халқ судьяси.

СПОРТ

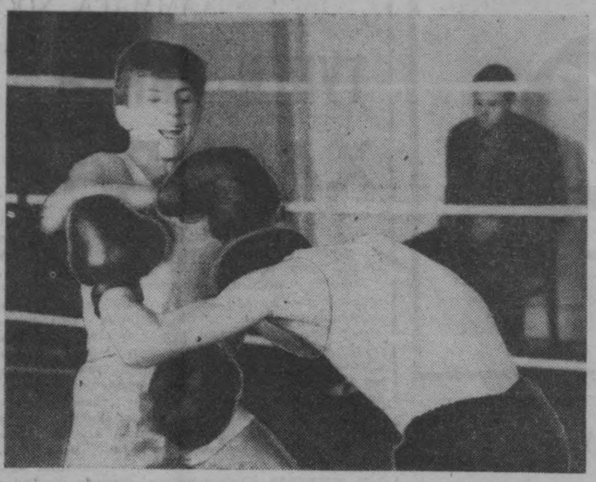

Яккама-якка.

Ў. ШОХАФИЗОВ фотоси.

✦ ВОЛЕЙБОЛ

ҚИЗЛАРИМИЗ МУВАФФАҚИЯТИ

Мамлакат ёшлар терма командаси номи билан халқаро волейбол турнирида иштирок этган Тошкентнинг «Автомобилист» командаси Венгриядан қайтиб келди. Бу мусобақаларда бизнинг қизларимиздан ташқари Венгрия миллий ва ёшлар терма командалари, Болгария терма командаси ҳам иштирок этди. Тошкентликлар ўзларининг етакчи ўйинчилари — СССР терма командаси составида жаҳон чемпионатига тайёрланаётган хизмат кўрсатган спорт мастери В. Галушкасиз қатнашган бўлсалар ҳам катта муваффақиятга эришдилар. Фақат бир учрашувни Венгрия миллий терма командасига ютқазган тошкентликлар турнирда фахрли иккинчи ўринни эгалладилар.

Ҳозир «Автомобилист» волейболчилари Москвада. Улар 27 июнда бошланадиган «Спартак» кўнгилли спорт жамияти Марказий Советининг биринчилигида иштирок этадилар.

✦ ШАХМАТ

СПАРТАКИАДА ПРОГРАММАСИ БЎЙИЧА

Қўқон шаҳар Маданият уйида ўн бир кун давом этган навбатдаги шахмат мусобақаси Ўзбекистон шаҳарлари бешинчи спартакиадаси программасига мувофиқ ўтказилди. Республикамизнинг 22 шаҳри вакилларидан сал кам 200 шахматчи қатнашди.

22 команда аввал беш группага бўлиниб ўйнади. Бу ўйинларда Тошкент-1, Самарқанд, Тошкент-2, Қўқон ва Фарғона командалари биринчи ва иккинчи финалда биринчи ўринни эгаллаган Чирчиқ командаси Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг дипломлари билан мукофотландилар. Ғолиб шахматчилар эсдалик совғалар олишди.

ФЕДЕРАЦИЯ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон шахмат федерациясининг навбатдаги пленуми бўлди. Унда кейинги икки йилда шахматчилик соҳасида эришилган ютуқлар кўрилди. Шу билан бирга ҳисобот даврида шахматчилик ҳаракатида йўл қўйилган камчиликлар чуқур таҳлил қилинди.

Пленумда СССР спорт мастери Мамажон Муҳитдинов яна Ўзбекистон шахмат федерациясининг раиси қилиб сайланди.

✦ ТЕННИС

ФИНАЛЧИЛАР УЧРАШАДИ

Теннисчилар республика чемпионатининг команда мусобақалари тугади. Унда Тошкентнинг «Локомотив», Бухоронинг «Спартак», Тошкент областининг «Меҳнат», Тошкент шаҳрининг «Буревестник» командалари иштирок этишди. «Буревестник» теннисчилари команда биринчилигини қўлга киритдилар.

Хотин-қизларнинг якка разряд бўйича ярим финал ўйинида Г. Сорокотяга ғолиб чиқди. Финал ўйинида Кўнгилли спорт жамияти марказий Советининг ўтган йилги чемпионлари Г. Сорокотяга билан Т. Козенковалар учрашадилар. Жуфт разрядда хотин-қизлар ўртасида Г. Сорокотяга ва Э. Феодориди пешқадам бўлдилар. Эркаклар ўртасида теннисчи В. Каплан, Ш. Чеботарёв, А. Славинский ва В. Безверхов пешқадамлар рўйхатига ёзилдилар.

✦ ШАШКА

БИРИНЧИ ЎРИНДА

Фарғона шаҳрида хотин-қизлар ўртасида республика 13-шашка чемпионати тугади.

Тошкентлик Полина Голшмит чемпионатда саккиз очко тўплаб энг яхши натижага эришди ва хотин-қизлар ўртасида Ўзбекистон чемпиони бўлди. Энди у СССР чемпионатининг ярим финал ўйинларида республика спорт шарафини ҳимоя қилиш ҳуқуқини олди. Иккинчи ўринни самарқандлик Пилосова эгаллади. У Полинадан атиги ярим очко кам — 7,5 очко тўплади.

Редактор ўринбосари
М. КАРИМОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27|VI да — **Спартак**, 28|VI да — **Чио-Чио-Сан** (кундузи) **Севги тумори** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27|VI да — **Олтин девор**, 28|VI да — **Олтин девор**, 30|VI да — **Олтин девор**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27|VI да — **Ўғил уйлантириш**, 28|VI да — **Паранжи сирлари**, 29|VI да — **Қизбулоқ**.

КИНО

27 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Қора лола — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ (кечқурун) «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 12, кундуз 4 ва кеч 8 да).

Яшасин севги — САНЪАТ САРОЙИ «ЧАЙКА» (кечқурун).

Қор қиз — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун).

Сайҳа — НАВОИЙ номли (кечқурун).

Джазда фақат қизлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.40 минут ва 10 яримда бошланади)

Қора лола — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли.

Тошдаги достон — «РАКЕТА», **Олтин соат** — «ХЕВА».

28 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Қора лола — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб (соат 12, кундуз 4 ва кеч 8 да), «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қорқиз — «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Яшасин севги — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Джазда фақат қизлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кечқурун 6 ва 9.45 минутда).

Сайҳа — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.40 минут ва 10 яримда бошланади)

Қора лола — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли.

Тошдаги достон — «РАКЕТА», **Яшасин севги** — «ХЕВА».

«УЗГИПРОВОДХОЗ» ИНСТИТУТИГА

капитал қурилиш бўлимига бухгалтер ва моддий бўлимга вақтинча ишлаш учун бухгалтер,

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, У. Юсупов кўчаси, 1 уй.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ БОҒДА
27, 28 ИЮНДА
(Ёзги театр)
ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ ХАЛҚ РАҚС «БАҲОР» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Бадиий раҳбар Давлат ва Ҳамза мукофотларининг лауреати, СССР халқ артисти **Мукаррама ТУРҒУНБОЕВА**.

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ БОҒДА
27-28 ИЮНДА
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР: Ўзбекистон халқ артисти — **Ғулом АБДУРАҲМОНОВ**, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар — **Олмахон ХАЙИТОВА, Тўхта РИСМЕТОВА**.

Солистлар — Г. Исмоилова, С. Шукурова, Ш. Қурбонов, Н. АКРАМОВА, М. МУМИНОВА ва бошқалар.

Ўзбек халқ чолғу оркестри ва ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ
КУРАШ МАЙДОНИДА
27-28 ИЮНДА
«ЁШЛАР ХАНДАСИ»
ДЕГАН

КАТТА КУЛГИ КЕЧАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Кулги Сизга ҳамроҳ бўлишни истасангиз, ёшлар хандаси кечасига шошилинг!

Кеча кеч соат 8 яримда бошланади.

Касса кундуз соат 3 дан ишлайди.

«ЮБИЛЕЙНИЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА
10 июлдан 2 августгача
Икки бўлимдан иборат

«ЯХДАГИ ЦИРК»

ГАСТРОЛЛАРИ

Қатнашадилар: бутун дунё, Европа ва Олимпия ўйинларининг кумуш медаль мукофоти эгалари **Татьяна ЖУК** ва **Александр ГАРЕЛИК**.

А. МАЙОРОВ раҳбарлигида **«ХОККЕЙДА АЙИҚЛАР»**.

Билетлар фақат заявкалар орқали сотилади.

Справкалар учун телефонлар № 44-61-54, 44-50-12.

ДАВЛАТ КОНСТРУКТОРЛИК БЮРОСИГА

ишлаб чиқариш-техникаси бўлимига бошлиқ, бухгалтерлар, слесарлар, фрезерчилар, электр пайвандчилар, ёғочни қайта ишлаш станокларига слесарь, станокчилар, 2-3 разрядли дурадгорлар, ёғочга ишлов бериш омборига мудир, ёғоч ва металл бўйича бўёқчи ва лак берувчи

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, академия шаҳарчаси, (17, 41, 69 автобуслар, 13 трамвайнинг «Академия шаҳарчаси, 1, 16, 74, 101, 117 автобусларнинг «Амбулатория» бекатлари).

ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ ТАШТРАНССПЕЦСТРОЙ ТРЕСТИНИНГ 40 ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

слесарь-сантехниклар, йўл ишчилари, каток ҳайдовчилар, газ электр пайвандчилар, электриклар, бош бухгалтер

КЕРАК

Яккаларга ётоқхона, оилаликларга навбат билан турар-жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Шастри кўчаси, 1 уй, кадрлар бўлими. (1, 4, 69, 101, 117, 141 автобуслар, 13 трамвайнинг «Консерва заводи бекати).

«ВОСТОКГИПРОГАЗ»НИНГ КОМПЛЕКС ЛОЙИҲАЛАШ ТОШКЕНТ БУЛИМИГА

ИНЖЕНЕР ВА ТЕХНИКЛАР: газчилар, қурувчилар, электрчилар, сантехниклар, сметачилар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича; катта бухгалтер (бош бухгалтер лавозимида), кассир, архившунослар, машинисткалар, лифтчилар, ишчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи биринчи етук категория бўйича.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Қоратош кўчаси, 38 «а» уй (2, 7 троллейбусларнинг «Қоратош» бекати).

«УЗГИПРОМЕСТПРОМ»ГА

олий ва ўрта махсус маълумотли кишилар қуйидаги вазифалар учун: инженер ва катта инженерлар, архитекторлар, бош мутахассислар, қурилиш бўйича группа раҳбарлари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Первомай кўчаси, 20 уй (2, 3, 16 трамвайларнинг «Пушкин кўчаси» бекати).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет.
27 ИЮНЬ, 1970 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими —33-28-95 эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579
НАШР 3038
Р—00763